

VÄETAMISPLAANI KOOSTAMISE JUHEND

Põllu nr	Taimetoiteelementide norm, kg/ha			Täpsustatud taimetoiteelementide normid kg/ha			Sõnnik, t/ha	Sõnnikuga antavad taimetoiteelemendid kg/ha			Mineraalväetistega katta taimetoiteelemente kg/ha		
	N	P	K	N	P	K		N	P	K	N	P	K
	2	3	4	5	6	7		8	9	10	11	12	13
1	90	27	60	-	-	-	-	-	-	-	90	27	60
2	128	20	75	143	15	60	-	-	-	-	143	15	60
3	105	22	60	130	22	60	15	26	14	55	104	8	5
1. Veergudesse 2, 3 ja 4 saab andmed vastavalt kultuurile, planeeritavale saagile ja mulla PK-tarbele tabelitest 18, 19, 20 .							3. Veergu 8 kantakse planeeritud sõnnikukogus Põllule nr 3 on planeeritud anda sügisel piimalehmade tahesõnnikut 15 t/ha.						
2. Veergude 5, 6 ja 7 täitmiseks tuleb võtta andmed veergudest 2, 3 ja 4 ning täpsustada neid tabelis 23 ja 24 toodud soovitude põhjal. Põllul 1 N-normi täpsustusi pole, 2. põllu N-normi täpsustamisel on arvestatud, et eelvili on saanud 20 t/ha allapanuga sõnnikut (vähendame N-normi 10 kg/ha) ja et eelvilja põhk on maasse küntud, siis suurendame N-normi 25 kg/ha. Seega $128 - 10 + 25 = 143$ kg/ha. Fosfori annust tuleb vähendada 5 kg võrra (varuks antud), seega $20 - 5 = 15$ kg P/ha ja kaaliumi 15 kg võrra samal põhjusel, seega $75 - 15 = 60$ kg K/ha. 3. põllu N-normi tuleb suurendada põhu sissekünni tõttu 25 kg hektarilt. Seega $105 + 25 = 130$ kg/ha							4. Veergudesse 9, 10 ja 11 saad andmed vastavalt orgaanilise väetise kogusele ja liigile omastatavate toiteelementide kohta tabelist 26. Näiteks põllule 3. põllule on planeeritud 15 t/ha tahedat piimalehmade sõnnikut. Sellise kogusega antakse hektarile $15 \times 1,75 = 26$ kg N, $15 \times 0,96 = 14$ kg P ja $15 \times 3,68 = 55$ kg K.						
							5. Veergude 12, 13 ja 14 andmed saadakse, kui lahutada veergude 5, 6 ja 7 arvudest veergude 9, 10 ja 11 vastavad arvud. Näiteks: 3. põllul on vaja mineraalväetistega katta NPK osas vastavalt $130 - 26 = 104$ N, $22 - 14 = 8$ P ja $60 - 55 = 5$ K kg/ha.						
NBI Antud tabel on näide väetamisplaani ja selle täitmisest käesoleva vihiku põhjal. Näites: 1. põld - 10 ha otra planeeritava saagiga 4000 kg/ha, mulla C_{org} sisaldus 0,9%, P-tarve suur, K-tarve suur. 2. põld - 18 ha suvinisu planeeritava saagiga 4500 kg/ha taliteravilja (saanud 20 t/ha piimalehmade tahesõnnikut) järel, mulla C_{org} sisaldus 1,7%, P-tarve väike, K-tarve suur, pH 5,7, taliteravilja põhk maasse küntud, varuks antud 5 kg P ja 15 kg K; 3. põld - 8 ha talinisu planeeritava saagiga 5000 kg/ha, suviteravilja põhk maasse küntud, piimalehma itud anda 15 t/ha, C_{org} sisaldus 2,1; P-tarve keskmine, K-tarve keskmine;													

Väetise liik, annus						Taimetoiteelemente järgmiseks aastaks kg/ha		Kulud, euro	
Väetis	kg/ha	N	P	K	kg/põllule	P	K	euro/ha	kokku
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Teravilja kompleksväetis 16:5:10	563	90	28	56	5630				
Teravilja kompleksväetis 23:4:10	621	143	25	62	11178	10			
Lämmastikväetis ASN	405	104			3240				
superfosfaat	90		8		720				
6. Veeru 15 ridadele kantakse põllule planeeritud väetiste liigid. Veergu 16 saadakse väetiste hektarikogused, lähtudes mineraalväetiste vajadusest (veerud 12, 13 ja 14) ning kasutades tabelit 27 . Kui selles tabelis ei ole planeeritavat väetist, tuleb vajalik kogus arvutada (vt. näidet leheküljel Väetiskoguste leidmine taimetoitelemendi järgi). Kompleksväetiste kasutamisel leitakse väetisnorm N-normi alusel. Näiteks 1. põllule planeerime 90 kg lämmastikku kasutades teravilja kompleksväetist 16:5:10. Sellise N-koguse andmiseks on seda väetist vaja põllule anda $90:16 \times 100 = 563$ kg. Selles väetisekoguses sisaldub $563 \times 5:100 = 28$ kg fosforit ja $563 \times 10:100 = 56$ kg kaaliumi Näiteks 2. põllule planeerime 143 kg lämmastikku kasutades teravilja kompleksväetist 23:4:10. Sellise N-koguse andmiseks on seda väetist vaja põllule anda $143:23 \times 100 = 621$ kg. Selles väetisekoguses sisaldub $621 \times 4:100 = 25$ kg fosforit ja $621 \times 10:100 = 62$ kg kaaliumi 3. põllul on otstarbekas kasutada lihtväetisi. Tabelist 27 selgub, et 104 kg N andmiseks peame külvama ASN 405kg/ha ja 8 kg/ha P andmiseks vastavalt 90 kg/ha superfosfaati.						7. Veergudesse 17, 18 ja 19 kantakse konkreetse väetise-ga antav toitelemendi annus. Juhul kui mingil põhjusel tekib P või K liig (näiteks kompleksväetise kasutamisel), märgitakse see vastavalt veergu 21, 22 . Liiga, mis on väiksem kui 5 kg/ha, ei arvestata. Järgmise aasta väetamisplaani koostamisel tuleb need kogused võtta arvesse lahtrite 6 ja 7 täitmisel ("Täpsustatud .."). Näiteks 2. põllul kantakse järgmiseks aastaks üle 10 kg/ha.			
						8. Veerud 23 ja 24 täitmiseks korrutatakse konkreetse väetise kilo hind vastavalt väetise hektarinormi ja kogu põllule ettenähtud kogusega			